

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ - YL (ARAPÇA)
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Fıkıh Mezhepleri ve Tarihi	TBA5065		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Temel İslam Bilimleri - YL (Arapça) - Lisansüstü (Teorik)				
Amaç	Mezheplerin doğuşu ve teşekkül sürecini incelemek ve fıkıh tarihi boyunca yaşanan gelişmeler üzerinde durmak				
Ders İçeriği	Mezhep kavramını incelemek, mezheplerin kurucu isimleri ve temel görüşleri üzerinde durmak, fıkıh tarihinde mezheplerin doğu ve gelişimini incelemek, temel literatürü gözden geçirmek, medreselerdeki fıkıh eğitimi üzerinde durmak, mezhepsel ihtilafları incelemek ve bunların nedenleri üzerinde durmak, günümüzde mezheplerin yayıldıkları coğrafyaları bilmek				
Ders Kaynakları	Yıldız, Kemal-İlyas Yıldırım, Oğuzkağan Demir, Türkçe Telif Edilen Fıkıh İlimi/İslam Hukuku Tarihi Çalışmaları , Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, 2014, cilt: XI, sayı: 24, s. 127-145. Yıldız, Kemal-İlyas Yıldırım, Fıkıh İlimi/İslam Hukuku Tarihi, Kaynakları ve Çalışmaları Üzerine Bir Derleme Denemesi, İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi, 2006, sayı: 7, s. 365-395. , : Erdem, Sami, Fıkıh Tarihi: Osmanlı Hukuk Düşüncesinde Modern Yorumlar İçin Yeni Bir Referans Çerçevesi, Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, 2005, cilt: III, sayı: 5, s. 85-105. Kılıç, Muhammed Tayyib, Fıkıh Tarihinin İctihat Merkezi Yazılması Problemi, Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, 2016, cilt: XIV, sayı: 27, s. 127-143 , Dönmez, İbrahim Kafi, İctihadın Bağlayıcılığı Meselesi ve Fıkıh Mezheplerine Bağlanmanın Anlamı, Fıkıh Usulü İncelemeleri, 2014, s. 153-168. Ferhat Koca, "Mezhep", DİA, XXIX, 537-542. Aydın, Ahmet, "Taklid Kavramına Dair Tartışmalardan Biri Olarak Mezhepler Arasında İntikâl Meselesi", Şımak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2013/1, cilt: IV, sayı: 7, s. 9-40.				

Hafta	Konu
1	mezhep kavramı
2	Literatür Değerlendirmesi: Fıkıh Tarihi Sahasında Günümüze Kadarki Çalışmalar
3	Fıkıh tarihini dönemiendirmeye yönelik çalışmalardaki temel anlayış/yaklaşımlar
4	Fıkıh Tarihi Okumaları
5	Fıkıh Tarihi Okumaları
6	Fıkıh Tarihi Okumaları
7	Fıkıh tarihinde Hanefi Mezhebi
8	Hanefi mezhebinin yayıldığı coğrafyalar
9	Şâfi mezhebi tarihi
10	Şâfi mezhebi tarihi
11	Maliki mezhebi tarihi
12	Maliki mezhebi tarihi
13	Hanbeli mezhebi tarihi
14	Hanbeli mezhebi tarihi

Program Çıktıları

- 1 Temel İslam bilimleri alanındaki temel kaynakları, gerçekleştireceği bilimsel araştırmalarda kullanabilecek düzeyde tanıır.
- 2 Araştırma yapma ve kaynakları uygun şekilde kullanma becerisine sahip olur.
- 3 Araştırma yapabilecek yeterli bilgi birikimini edinir ve alanla ilgili temel bilgilere sahip olur.
- 4 Bilgi kaynaklarından elde ettiği bilgileri, bilimsel kriterler çerçevesinde değerlendirir.
- 5 Alanla ilgili meseleleri tanıır, söz konusu meseleler üzerinde bilimsel düşünme becerisi kazanır.
- 6 Alanla ilgili kaynakları kullanabilecek derecede Arapça ve bir batı diline sahip olur.
- 7 Bilimsel araştırma etiğine sahip olur.
- 8 Alanla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
- 9 Alanında edindiği bilgileri, farklı alanlardan gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar ve yeni bilgiler üretir.
- 10 Alanla ilgili edindiği bilgileri sözlü ve yazılı olarak kullanma becerisine sahip olur.
- 11 Alanıyla ilgili etkinliklere katılır ve katkıda bulunur.
- 12 Uzmanlık bilgi ve becerilerini, disiplinler arası çalışmalarda kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12
Fıkıh tarihi hakkında günümüze kadarki çalışmaları bilir	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fıkıh tarih yazımında öne çıkan eserler ve müelliflerini tanıır	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fıkıh tarihini dönemiendirmeye yönelik çalışmalardaki temel yaklaşımları bilir	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dört büyük mezhebin fıkıh tarihini ve yayıldıkları coğrafyaları bilir	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortalama Değer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-